

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช และเพื่อเปรียบเทียบระดับของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับพื้นฐานชีวิตและการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิต ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช จำนวนทั้งสิ้น 202 ฉบับ ได้รับคืนมา 200 ฉบับ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ในด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับพื้นฐานชีวิตและการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิต

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

1. ระดับของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชระหว่างอายุต่างกัน ในด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับพื้นฐานชีวิตและการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิต

2. ระดับของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชระหว่างศึกษาต่างกัน ในด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับพื้นฐานชีวิตและการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิต

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช จำนวน 9 โรงเรียน จำนวนครูกลุ่มตัวอย่าง 202 คน มีสถานภาพจำแนกได้ดังปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรอิสระ

ข้อความ	จำนวน (n =200)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	36	18
หญิง	164	82
อายุ		
20 – 30 ปี	57	28.5
31 –40 ปี	67	33.5
41- 50 ปี	50	25.0
51 – 60 ปี	26	13.0
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	1.0
ปริญญาตรี	194	97.0
สูงกว่าปริญญาตรี	4	2.0

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พบว่า เป็นเพศหญิงร้อยละ 82 เพศชาย ร้อยละ 18 อายุ 31-40 ร้อยละ 33.5 อายุ 20-30 ร้อยละ 28.5 อายุ 41-50 ร้อยละ 25.0 อายุ 51-60 ร้อยละ 13.0 ระดับการศึกษาปริญญาตรีร้อยละ 97.0 สูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 2.0 และต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 1.0

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติ
ในชีวิตประจำวันของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ในด้าน
การนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับพื้นฐานชีวิตและการนำหลักธรรมไป
ปฏิบัติระดับมงคลชีวิต

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการนำหลักธรรมไปปฏิบัติ
ในชีวิตประจำวันของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ด้านการนำหลักธรรมไป
ปฏิบัติระดับพื้นฐานชีวิตและการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิต พิจารณาโดยรวม
และรายด้าน

การนำหลักธรรมไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันของครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ การนำหลักธรรม
ด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับพื้นฐานชีวิต	4.25	0.75	มาก
ด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิต	4.16	0.62	มาก
รวม	4.20	0.68	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าระดับของการนำหลักธรรมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของครู
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านคือด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติ
ระดับพื้นฐานชีวิตและด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิตอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการนำหลักธรรมไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช พิจารณาเป็นรายข้อ ด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับพื้นฐานชีวิต

การนำหลักธรรมไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันของครู	\bar{X}	S.D.	ระดับการนำ หลักธรรม
ด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับพื้นฐานชีวิต			
เบญจศีล			
เว้นจากการฆ่าสัตว์/มนุษย์			
1. ตั้งใจเจตนาที่จะไม่ละเมิดชีวิตสัตว์/มนุษย์	4.22	1.04	มาก
2. ปฏิบัติตามเจตนาที่จะไม่ละเมิดสัตว์/มนุษย์	4.11	0.92	มาก
3. เพียรพยายามระวังที่จะให้ศีลที่สมาทานแล้ว ไม่บกพร่อง	4.01	0.83	มาก
4. ไม่ล่วงละเมิดชีวิตสัตว์/มนุษย์โดยตั้งใจ	4.28	0.86	มาก
เว้นจากละเมิดทรัพย์สินสมบัติผู้อื่น			
5. ตั้งใจเจตนาที่จะไม่ละเมิดทรัพย์สินสมบัติผู้อื่น	4.46	0.87	มาก
6. ปฏิบัติตามเจตนาที่จะไม่ละเมิดทรัพย์สินสมบัติผู้อื่น	4.35	0.98	มาก
7. เพียรพยายามระวังที่จะให้ศีลที่สมาทานแล้ว ไม่บกพร่อง	4.19	0.92	มาก
8. ไม่ล่วงละเมิดทรัพย์สินสมบัติผู้อื่นโดยตั้งใจ	4.48	0.78	มาก
เว้นจากละเมิดของรักของผู้อื่น			
9. ตั้งใจเจตนาที่จะไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น	4.42	0.86	มาก
10. ปฏิบัติตามเจตนาที่จะไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น	4.34	0.90	มาก
11. เพียรพยายามระวังที่จะให้ศีลที่สมาทานแล้ว ไม่บกพร่อง	2.37	0.85	น้อย
12. ไม่ล่วงละเมิดของรักของผู้อื่นโดยตั้งใจ	4.32	0.93	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การนำหลักธรรมไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันของคุณ	\bar{X}	S.D.	ระดับการ นำหลักธรรม
13. ตั้งใจเจตนาที่จะไม่ละเมิดการพูดเท็จ	4.10	0.97	มาก
14. ปฏิบัติตามเจตนาที่จะไม่ละเมิดการพูดเท็จ	2.49	0.58	น้อย
15. เพียรพยายามระวังที่จะให้ศีลที่สมาทานแล้ว ไม่บกพร่อง	4.07	0.86	มาก
16. ไม่ล่วงละเมิดการพูดเท็จโดยตั้งใจ เว้นจากเสพของมีนเมา	4.22	0.83	มาก
17. ตั้งใจเจตนาที่จะไม่ละเมิดการเสพของมีนเมา	4.36	0.89	มาก
18. ปฏิบัติตามเจตนาที่จะไม่ละเมิดการเสพของมีนเมา	4.36	0.87	มาก
19. เพียรพยายามระวังที่จะให้ศีลที่สมาทานแล้ว ไม่บกพร่อง	4.24	0.99	มาก
20. ไม่ล่วงละเมิดการเสพของมีนเมาโดยตั้งใจ	4.30	0.91	มาก
ด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับพื้นฐานชีวิต			
เบญจธรรม			
เมตตากรุณา			
21. ตั้งใจเจตนาเมตตากรุณาต่อสัตว์	4.28	0.87	มาก
22. ปฏิบัติตามเจตนามีความเมตตากรุณาต่อสัตว์	4.24	0.90	มาก
23. เพียรพยายามให้อภัยผู้อื่นโดยใช้ความเมตตา	4.30	0.87	มาก
24. ไม่เบียดเบียนชีวิตผู้อื่นโดยเจตนา	4.34	0.99	มาก
ประกอบสัมมาชีพ			
25. ตั้งใจเจตนาประกอบอาชีพโดยสุจริต	4.28	1.00	มาก
26. ปฏิบัติตามเจตนาโดยประกอบอาชีพที่สุจริต	4.26	0.97	มาก
27. เพียรพยายามเคารพกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของผู้อื่น	4.28	0.89	มาก
28. ไม่ประกอบอาชีพค้ากำไรเกินควร	4.23	0.98	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การนำหลักธรรมไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันของคุณ	\bar{X}	S.D.	ระดับการ นำหลักธรรม
สำรวจในกาม			
1. ตั้งใจเจตนาไม่ละเมิดลูกเมียผู้อื่น	3.45	0.97	ปานกลาง
2. ปฏิบัติตามเจตนาที่จะไม่ละเมิดลูกเมียผู้อื่น	4.23	0.93	มาก
3. เพียรพยายามสำรวจในกามารมณ์	2.49	0.58	น้อย
4. ไม่ปรุงแต่งมักมากในกามโดยตั้งใจ	4.29	0.88	มาก
ด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับพื้นฐานชีวิต			
เบญจธรรม			
พูดคำสัตย์จริง			
1. ตั้งใจเจตนากล่าววาจาด้วยสัตย์จริงมีประโยชน์	4.37	0.78	มาก
2. กล่าววาจามีเหตุผล	4.19	0.96	มาก
3. เพียรพยายามกล่าววาจาที่น่าเชื่อถือ	2.26	0.44	น้อย
4. ไม่กล่าววาจาให้เกิดความแตกร้างโดยตั้งใจ	4.24	0.95	มาก
มีสติสัมปชัญญะ			
1. ตั้งใจเจตนาทำงานที่มีประโยชน์มีคุณค่า	4.27	0.93	มาก
2. ปฏิบัติงานมีประโยชน์มีคุณค่า	4.21	0.88	มาก
3. เพียรพยายามมีสติสัมปชัญญะพิจารณาที่ชั่วทุกอิริยาบถ	4.15	0.84	มาก
4. ไม่บันเทิงนันทนาการและสติปัญญาโดยตั้งใจ	4.09	0.89	มาก
รวม	4.24	0.81	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าโดยภาพรวมครุมีระดับของการนำหลักธรรมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 4.25 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในเบญจศีลพบว่า ระดับของการนำหลักธรรมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น 7 เพียรพยายามระวังที่จะให้ศีลที่สมาทานแล้วไม่บกพร่อง และข้อ 14 ปฏิบัติตามเจตนาที่จะไม่ละเมิดการพูดเท็จอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

ในแบบจรรยาพบว่า ระดับของการนำหลักธรรมอยู่ในระดับมากยกเว้น 9 ตั้งใจเจตนาไม่ละเมิดถูกเมีย
ผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลางและข้อ 11 เพียรพยายามสำรวมในกามารมณ์ อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการนำหลักธรรมไปปฏิบัติ
ในชีวิตประจำวันของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช พิจารณาเป็นรายข้อ
ด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิต

การนำหลักธรรมไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันของครู	\bar{X}	S.D.	ระดับการ นำหลักธรรม
ด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิต			
กระบวนการสร้างมาตรฐานกฎเกณฑ์ทางความคิดเห็นที่ถูกต้อง			
1. อยู่ห่างคนพาล	3.72	0.96	มาก
2. เมื่อจำเป็นเข้าใกล้คนพาลต้องระวังตัวเอง	4.02	0.87	มาก
3. ทำสิ่งถูกต้องตามหลักศีลธรรม	4.07	0.87	มาก
4. ทำความสนิทสนมกับบัณฑิต	4.15	0.88	มาก
5. แสดงความเคารพนับถือต่อคนที่ควรเคารพนับถือ	3.82	0.90	มาก
6. ยกมือไหว้บุคคลที่ควรไหว้เสมอ	4.22	0.91	มาก
กระบวนการของการเตรียมปัจจัยพื้นฐานในการสร้างชีวิต			
7. อยู่ในที่ซึ่งเหมาะสมแก่อุปนิสัยและความสามารถของตน	4.22	0.91	มาก
8. ทำตนให้เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส	4.29	0.87	มาก
9. พอใจด้วยสิ่งที่มีอยู่	4.33	0.98	มาก
10. สัมผัสความดี	4.46	0.87	มาก
11. เป็นผู้อยู่ด้วยความพากเพียร	4.35	0.98	มาก
12. ประกอบกุศลกรรมเพื่อความเจริญรุ่งเรืองในอนาคตอย่าง ไม่ขาดสาย	4.19	0.92	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การนำหลักธรรมไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันของครู	\bar{X}	S.D.	ระดับการ นำหลักธรรม
ด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิต			
กระบวนการของการฝึกตนให้เป็นคนมีประโยชน์			
13. ฝึกพูด คิด ทำ ทุกอย่างที่สามารถทำได้เพื่อให้ได้มา ซึ่งวิชาความรู้	4.48	0.78	มาก
14. พึงธรรมตามโอกาส	4.19	0.92	มาก
15. ศึกษาและปฏิบัติทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งไม่ประกอบด้วยโทษ	4.48	0.78	มาก
16. ฝึกฝนให้เป็นคนมีระเบียบวินัยและแบบแผนอันดี	4.42	0.86	มาก
17. มีความอ่อนโยนและนอบน้อมต่อคนทั่วไป	4.34	0.90	มาก
18. พุศแต่คำจริงคำน่ารักและคำมีประโยชน์	2.24	0.45	น้อย
กระบวนการของการบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว			
19. รู้บุญคุณที่บุคคลอื่นทำแก่ตน	4.36	0.88	มาก
20. อู้งานมารดาและบิดา	4.30	0.97	มาก
21. เอาใจใส่เลี้ยงดูผู้ที่อยู่ในครอบครัว	4.22	1.04	มาก
22. เอาใจใส่เลี้ยงดูผู้ที่พึ่งพาอาศัยกัน	4.09	1.00	มาก
23. มีความอดกลั้นอดทน	3.97	0.99	มาก
24. ละเว้นการผิดวันประกันพ่วงในการทำงาน	3.82	0.90	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การนำหลักธรรมไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันของครู	\bar{X}	S.D.	ระดับการ นำหลักธรรม
ด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิต กระบวนการของการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม			
25. ทำบุญตักบาตร	3.61	0.94	มาก
26. ประพฤติแต่กรรมดี	4.10	0.87	มาก
27. เมื่อโอกาสมาถึงไม่ชักช้าที่จะประกอบกรรมดี	4.06	0.94	มาก
28. เว้นจากการดื่มน้ำเมา	4.22	0.99	มาก
29. ช่วยเหลือญาติและมิตรสหายในเวลาที่ควรช่วยเหลือ	4.04	0.94	มาก
30. คิดก่อนทำการใด ๆ	4.15	0.81	มาก
รวม	4.16	0.62	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าโดยภาพรวมครูมีระดับของการนำหลักธรรมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 4.16 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 18 พุทธแต่คำจริงคำน่ารักและคำมีประโยชน์อยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ระดับของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชระหว่างเขตต่างกัน ในด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับพื้นฐานชีวิต และการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิตจะมีการนำหลักธรรมไปปฏิบัติแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบระดับของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติระหว่างเขตต่างกันด้านระดับพื้นฐานชีวิตและด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิต ดังปรากฏตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับของการนำหลักธรรมไปปฏิบัติด้านระดับพื้นฐานชีวิต และด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิตกับเพศต่างกัน

การนำหลักธรรม	เพศ						t- test	Sig
	ชาย			หญิง				
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.		
ด้านระดับพื้นฐานชีวิต	36	3.86	0.86	164	4.34	0.69	3.59**	0.00
ด้านระดับมงคลชีวิต	36	3.84	0.69	164	4.22	0.58	3.44**	0.00
รวม	36	3.85	0.77	164	4.28	0.62	3.58**	.000

จากตารางที่ 8 พบว่าครูเพศหญิงและชายมีระดับของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันโดยภาพรวมแตกต่างกันทั้ง 2 ด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับของการนำหลักธรรมไปปฏิบัติด้านระดับพื้นฐานชีวิต และด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิตกับอายุต่างกัน

การนำหลักธรรม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ด้านระดับพื้นฐานชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	3.759	3	1.253	2.291	.080
	ภายในกลุ่ม	107.195	196	.547		
	รวม	110.954	199			
ด้านระดับมงคลชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	1.488	3	.496	1.303	.273
	ภายในกลุ่ม	74.254	196	.379		
	รวม	75.742	199			
รวมทั้ง 2 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2.483	3	.828	1.860	.138
	ภายในกลุ่ม	87.220	196	.445		
	รวม	89.704	199			

จากตารางที่ 9 พบว่าครูที่มีอายุต่างกันมีระดับของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับของการนำหลักธรรมไปปฏิบัติด้านระดับพื้นฐาน
ชีวิตและด้านการนำหลักธรรมไปปฏิบัติระดับมงคลชีวิตกับระดับการศึกษาต่างกัน

การนำหลักธรรม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ด้านระดับพื้นฐานชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	.419	2	.209	.373	.689
	ภายในกลุ่ม	110.535	197	.561		
	รวม	110.954	199			
ด้านระดับมงคลชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	.677	2	.339	.889	.413
	ภายในกลุ่ม	75.065	197	.381		
	รวม	75.742	199			
รวมทั้ง 2 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.530	2	.265	.585	.558
	ภายในกลุ่ม	89.174	197	.453		
	รวม	89.704	199			

จากตารางที่ 10 พบว่าครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชที่มีการศึกษาต่างกัน
มีระดับของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันไม่แตกต่างกัน